

Natura 2000 v Sloveniji

Predstavitev projekta

mag. Vesna Kolar Planinšič, MOP
vesna.kolar-planinsic@gov.si

Ljubljana, 7. april 2003

Pridružitvena obveznost

Pravna osnova

1. DIREKTIVA SVETA 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic ... *direktiva o pticah*
2. DIREKTIVA SVETA 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst... *direktiva o habitatih*
3. Odločitve Evropskega sodišča v Luksemburgu glede obeh direktiv

Osnovni cilj

- Implementacija direktive o habitatih

1. ”**Vzpostavi se trdno povezano evropsko ekološko omrežje** posebnih ohranitvenih območij, imenovano **Natura 2000**. To omrežje, ki ga sestavljajo območja z naravnimi habitatnimi tipi iz priloge I in habitatni vrst iz priloge II, omogoča, da se ohrani ali, če je to primerno, obnovi ugodno ohranitveno stanje teh naravnih habitatnih tipov in habitatov teh vrst na njihovem naravnem območju razširjenosti.

Omrežje Natura 2000 vključuje **posebna varstvena območja**, ki so jih države članice določile na podlagi **Direktive 79/409/EGS**.”

2. Vsaka država članica prispeva k izgradnji Nature 2000 sorazmerno glede na prisotnost habitatnih tipov in vrst iz Priloge 1 na njenem ozemlju.
3. Kadar države članice menijo, da je potrebno, si prizadevajo okrepiti ekološko povezanost Nature 2000 z ohranjanjem in če je primerno z razvijanjem krajinskih struktur, ki so zelo pomembne za prosto živeče živalske in rastlinske vrste.

Cilji projekta

- Zagotoviti kvalitetno vključitev v evropsko omrežje (strokovno dobro in prostorsko optimalno!)
- Vzpostaviti dobro in korektno partnerstvo za opredelitev območja in njihovo predstavlanje ključnim deležnikom
- Zagotoviti celovito in korektno informiranje o Naturi 2000 na državni in lokalni ravni

Postopek opredeljevanja območij

- Merila iz Priloge III (1. faza) + ustrezne znanstvene informacije
- Država članica predlaga seznam območij, pri čemer označi kateri habitatni tipi iz Priloge I in katere vrste iz Priloge II, domorodne na njenem ozemlju, so prisotni na teh območjih...
- Seznam območij se posreduje Evropski komisiji
- Evropska komisija izdela seznam območij, pomembnih za skupnost, v sodelovanju z državo članico
- Po sprejetju **razglasitev za posebno ohranitveno območje** in določitev prednostne naloge za ohranjanje in obnovitev ugodnega ohranitvenega stanja naravnega habitatnega tipa iz Priloge I in vrste iz Priloge II

-

Usmeritve iz 6. člena direktive o habitatih

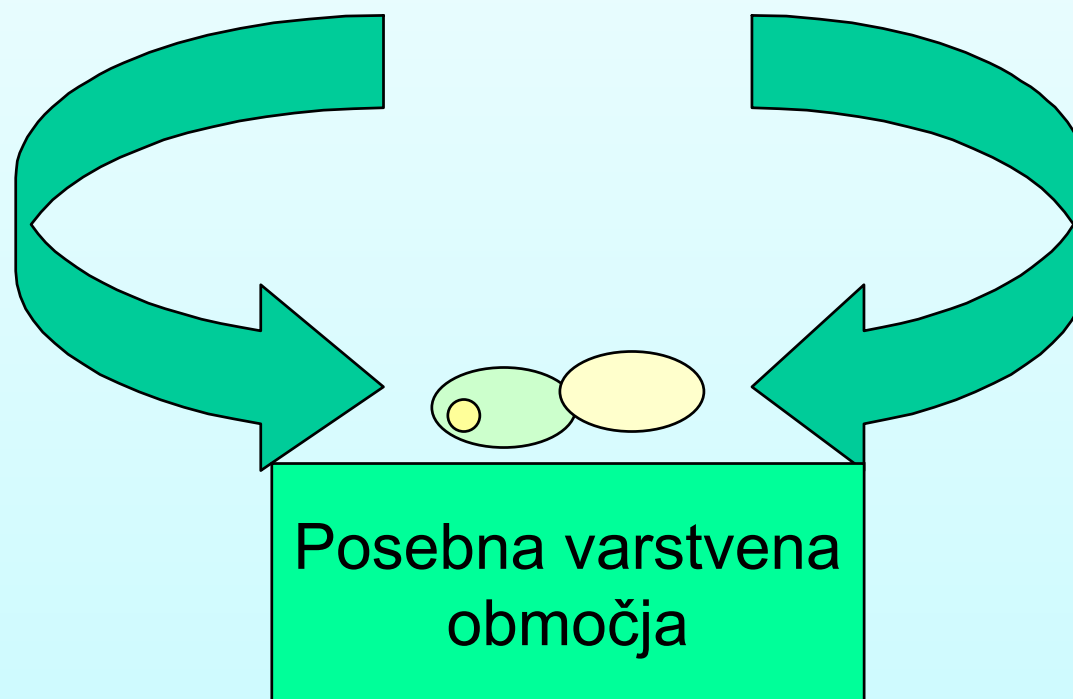
- Za posebna ohranitvena območja države članice določijo potrebne ohranitvene ukrepe, ki vključujejo, če je to potrebno, **ustrezne načrte upravljanja**, pripravljene posebej za ta območja **ali zajete v drugih razvojnih načrtih**, in ustrezne zakonske, upravne ali pogodbene ukrepe, ki ustrezajo ekološkim zahtevam naravnih habitatnih tipov iz Priloge I in vrst iz Priloge II, prisotnih na teh območjih.
- Države članice storijo vse potrebno, da na posebnih ohranitvenih območjih **preprečijo slabšanje stanja naravnih habitatov in habitatov vrst ter vznemirjanje vrst**, zaradi katerih so bila območja razglašena, če bi bilo tako vznemirjanje lahko pomembno glede na cilje te direktive.

Natura 2000

Direktiva 92/43
Območja Sac

Direktiva 79/409
Območja Spa

Pravna osnova v Sloveniji

Zakon o ohranjanju narave

(Ur. list RS, št. 56/99, 31/00, 119/02)

26. člen - varstvo mednarodno varovanih vrst

31. člen - ohranitev habitatnih tipov

32. člen - ekološko pomembno območje

33. člen - posebno varstveno območje

101. člen - presoja načrtov in aktov

Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02)

Sklopi projekta

Strokovna
določitev
potencialnih
PosVO

Ohranitveni
ukrepi na
PosVO

Seznanjanje
in
usklajevanje
na nacionalni
ravni

Seznanjanje
in
usklajevanje
na lokalni
ravni

Ozaveščanje
in
usposabljanje

Strokovna določitev in prikaz pPosVo - rezultati I (Standard Data Form)

1. določitev metode in meril/kriterijev za strokovno določitev potencialnih SAC (po Prilogi III),
 - za Spa je metoda že določena (Bird Life International)
2. metoda za opredelitev meja pPosVO (kombinirana pSPA in pSAC območja oz. posamični pSAC ali pSPA)
3. prikaz reprezentativne poznane razširjenosti vsake vrste, habitatnih tipov (modeli GIS) in opredelitev SAC
4. določitev varstvenih ciljev, varstvenih usmeritev (ekološke zahteve)/ukrepov

Strokovna določitev in prikaz pPosVo - rezultati II

5. razdelitev vseh možnih območij pPosVO v tri skupine glede na kvaliteto podatkov:
- TIP A: območje in meja znana (poznavanje razširjenosti dobro ali zelo dobro)
 - TIP B: območje znano, meja nejasna (groba območja znana, potrebni dodatni podatki)
 - TIP C: grobo območje, drugo nejasno (območje za vrste in habitatne tipe ni dovolj znano, zahteva selektivno zbiranje podatkov s terena in njihovo obdelavo)

TIP A marec2003

TIP B oktober 2003

TIP C marec 2004

Strokovna določitev in prikaz pPosVo - rezultati III

6. priprava opisa vseh območij tipa A/B/C
7. analiza podatkov o državnih podporah ter demografski in socialni strukturi vseh območij tipa A in analiza lastništva

Vzporedne aktivnosti

- vzpostavitev medresorske delovne skupine,
- vzpostavitev internih delovnih skupin in kadrovska izpopolnitev,
- vzpostavitev strokovnega odbora,

- pridobitev obstoječih državnih baz za analize/podlage:
 - DOF, digitalni kataster (GURS),
 - vodovarstvena območja (MOP),
 - podatki o podporah (MKGP),

- vzpostavitev urejenih podatkovnih baz, arhiva in knjižnice za vrste in habitatne tipe (dosjeji) iz direktiv

Priprava podatkov o pPosVo za predstavitev

nosilcem odločanja ter usklajevanje na
državni in lokalni ravni

- pripraviti strukturo predstavitev ključnih podatkov območij
- pripraviti predstavitve pPosVO na poenostavljen način z bistvenimi sporočili v skladu s strukturo
- potrditev pPosVO s strani ministra (skupina tipa A)

Ohranitveni ukrepi na PosVo

preveriti državne mehanizme za izvajanje ohranitvenih ukrepov v ključnih resorjih

- **6. člen:** priprava predloga ohranitvenih ukrepov za pPosVO (načrtovanje, strokovno svetovanje, državne podpore, pogodbeno varstvo, zavarovanja, odkupi zemljišč)

- *priprava pilotnih upravljalških načrtov v obstoječih zavarovanih območjih, upravni ali pogodbeni ukrepi*

- *preprečitev slabšanja stanja naravnih habitatov in habitatov vrst*

- *preverjanje načrtov ali projektov*

- usmerjanje LIFE III - Narava projektov

- priprava zasnov upravljalških načrtov za pPosVO, ki so določeni za rjavega medveda, volka in risa

Seznanjanje in usklajevanje na državni ravni

- vzpostavitev in delovanje medresorske delovne skupine
- seznanjanje ključnih vplivnih skupin in sektorjev

Predstavitev ključnim deležnikom na lok. ravni

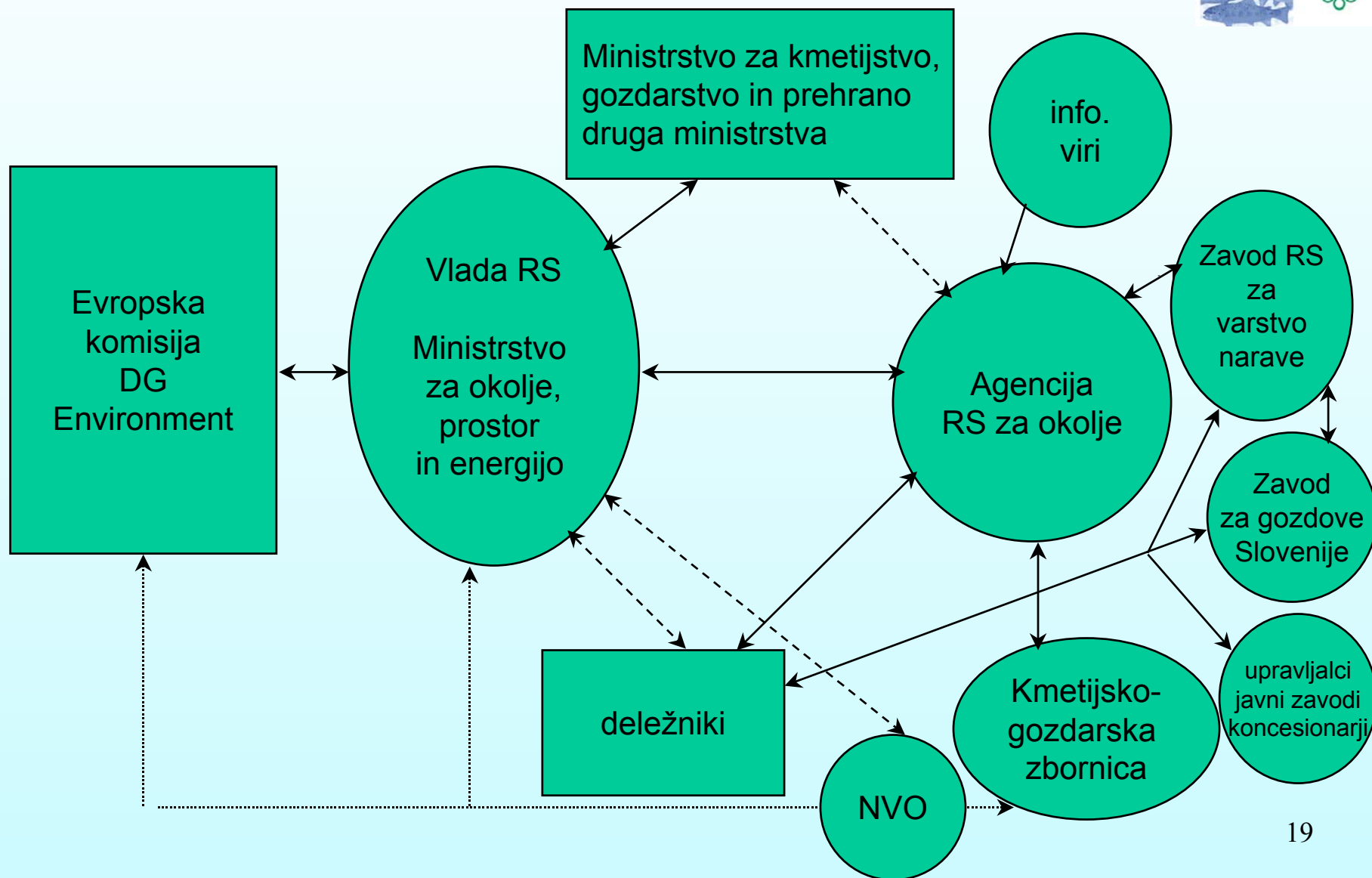
- določitev ključnih vplivnih skupin s pričakovanim
pozitivnim/negativnim/nevtralnim
odnosom do pPosVO
- seznanitev posameznih ključnih vplivnih skupin in nosilcev odločanja s pPosVO, z ohranitvenimi ukrepi, in mehanizmi za usmerjanje in spodbujanje razvoja na lokalni ravni

Izpopolnjevanje tima in ozaveščanje

- Interno
- Dopolnilno usposabljanje osnovne ekipe (ARSO, Zavod RS za varstvo narave)
- Izobraževanje naravovarstvenih ciljnih skupin (ZRSVN; TNP, Kozjanski park, Park Škocjanske jame)
- Usposabljanje partnerskih skupin (ARSO širše in MOP, Zavod za gozdove Slovenija, Kmetijsko-gozdarska zbornica, Zavod RS za ribištvo)

Vključene institucije

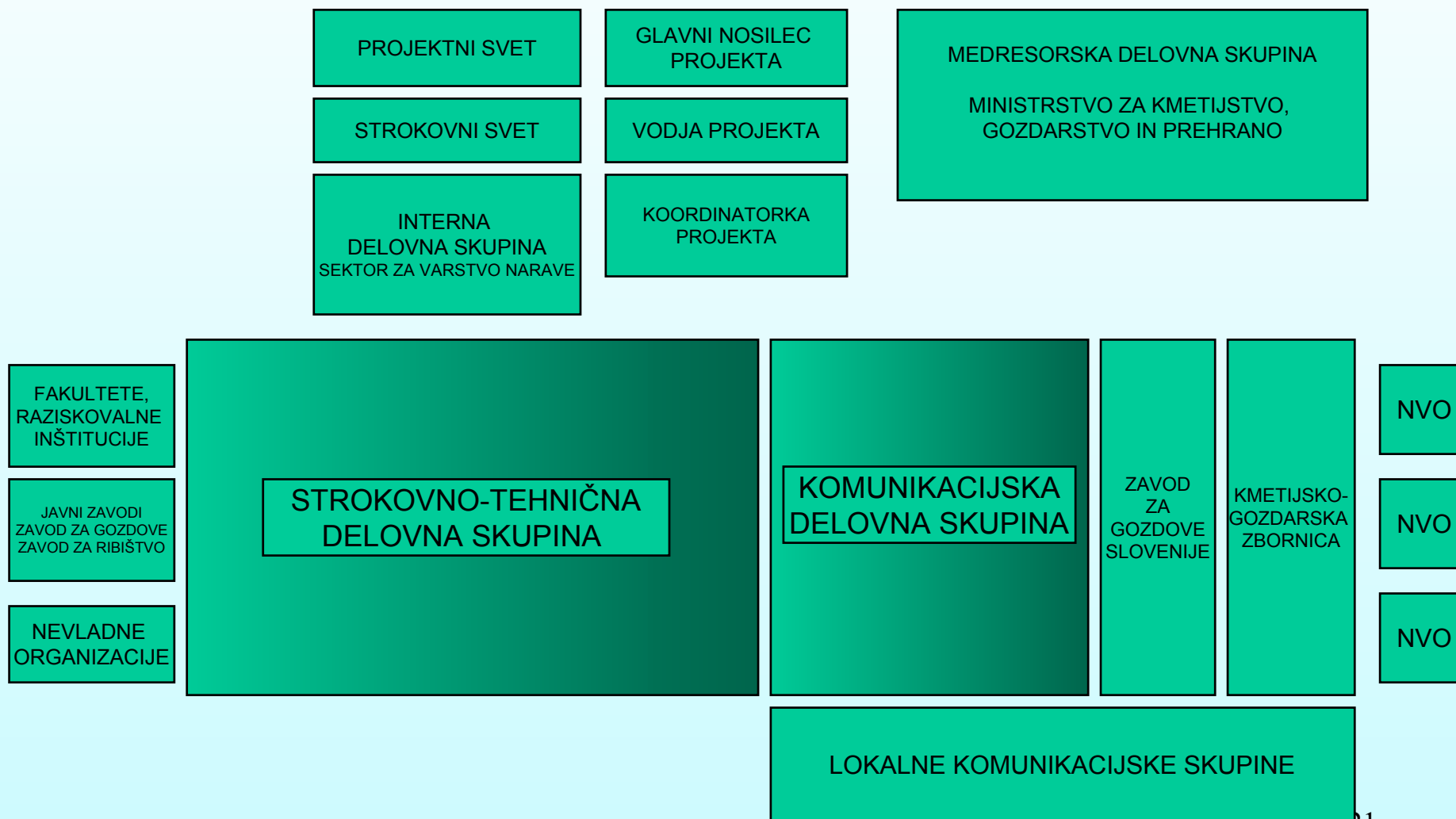

Organizacija projekta

- Medresorska delovna skupina
- Projektni svet
- Strokovno-tehnična skupina – zunanji izvajalci
- Komunikacijska skupina
- Lokalne komunikacijske skupine
- Zunanje podpore

Struktura organizacije projekta Natura 2000

Medresorska delovna skupina

- Sestavljajo predstavniki najvišjega vodstva
 - Ministrstva za okolje, prostor in energijo,
 - Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in drugih
- Njihovi nalogi sta:
 - preverjanje izvajanja nalog in
 - usklajevanje skupne politike na tem področju

Strokovno-tehnična skupina

- Pripravlja strokovne podlage in usklajuje strokovnjake ter pripravlja strokovno gradivo v sodelovanju z drugimi skupinami
- Skupina je sestavljena iz naravovarstvenih strokovnjakov različnih področij

Komunikacijska skupina

- Skrbi za pripravo komunikacijske strategije in načrtov; je v strokovno in tehnično pomoč tehnični skupini in lokalni skupini pri izvedbi komunikacijskih projektov
- Komunikacijska skupina skrbi za ozaveščanje/izpopolnjevanje vseh sodelujočih in najširše javnosti in skrbi za enotnost nastopanja vseh sodelujočih v javnosti

Lokalne kom. skupine

- priprava in izvajanje komunikacijskih načrtov za posmazena območja
- pretok informacij med različnimi deležniki na terenu in centralno komunikacijsko skupino
- sestavljene so iz predstavnikov:
 - MOP in MKGP
 - Zavoda RS za varstvo narave
 - Zavoda za gozdove Slovenije
 - Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Kmetijsko- svetovalne službe

POENOSTAVLJEN PREGLED KLJUČNIH DOGODKOV in ROKI IZVEDBE

Ključni dogodek	Rok
Priprava metode in meril/kriterijev za prikaz poznane in dostopne reprezentativne razširjenosti vrst iz II. dodatka in habitatnih tipov iz I. dodatka direktive o habitatih ter za strokovno določitev območij ppSCI (reprezentativnih območij vrst in habitatnih tipov)	10. januar 2003
Priprava metode za določitev meja pPosVO (kombinirana ppSCI in pSPA območja oz. posamični ppSCI ali pSPA)	15. januar 2003
Priprava opisa vseh območij tipa A	28. februar 2003
Sprejem uredbe o habitatnih tipih Korekcija meja Spa območij	28. februar 2003
Predložitev območij tipa A ministru	28. marec 2003
Začetek seznanitve posameznih ključnih vplivnih skupin in nosilcev odločanja na lok. ravni s pPosVO, ohr. ukrepi in mehanizmi za usmerjanje in spodbujanje razvoja	1. april 2003
Začetek vključevanja vsebin Natura 2000 v sektorske programe in načrte, plane	3. maj 2003
Sprejem uredbe o ekološko pomembnih območjih	30. junij 2003
Pripravljena območja tipa B / predložitev ministru	31. oktober 2003
Sprejem uredbe o posebnih varstvenih območjih	31. marec 2004
Pripravljena območja tipa C / predložitev ministru	31. marec 2004

Naloge po vstopu v EU I

- Sprejem predpisa o posebnih varstvenih območjih
- Člena 6, 8: Izvajanje ohranitvenih ukrepov
- Člen 2: Ukrepi upoštevajo gospodarske, družbene in kulturne zahteve ter regionalne in lokalne značilnosti
- Člen 6:
 - Zagotavljanje upravljanja
 - Preverjanje načrtov in projektov

Naloge po vstopu v EU II

- Člen 12: Vzpostavitev strogega varstva živalskih vrst iz Priloge IV direktive o habitatih
- Člen 17: Spremljanje stanja in poročanje
- Člen 18: Spodbujanje raziskovanja in znanstvenega dela, ki prispeva k ohranitvi/obnovitvi ugodnega ohranitvenega stanja naravnih habitatov in rastlinskih/živalskih vrst, pomembnih za skupnost